

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİ

GELECEK PLANLAMA

ÖĞRENCİ UYGULAMA KİTABI

ANKARA - 2021

Sevgili Öğrenciler,

Bu kitapçık, sizlerin yaşam boyu kariyer gelişiminizi desteklemek üzere hazırlanmış olan “*Gelecek Planlama Kariyer Gelişimi Programı*” kapsamında bireysel ve grupla gerçekleştireceğiniz çalışmaları daha rahat takip etmeniz ve uygulamalarda sizlere kolaylık sağlaması amacıyla oluşturulmuştur.

Programın uygulanması 4 haftalık bir süreci kapsamaktadır. Süreç boyunca etkinliklerin uygulanması aşama aşama gerçekleştirilecektir. Programdan en üst düzeyde fayda sağlamak için etkinlikleri rehber öğretmen/psikolojik danışmanınınızın yönergelerini takip ederek gerçekleştirmeniz gerektiğini unutmayınız!

Hazırsanız başlayalım!

İÇİNDEKİLER

1. OTURUM EKLERİ

- 1. Etkinlik > Ek 1. Program Tanıtımı Bilgi Kartı
- 1. Etkinlik > Ek 2. İlgi, Yetenek, Mesleki Değer Tanım Formu
- 1. Etkinlik > Ek 3. Eren'in Mesleki Yönelim Hikâyesi
- 1. Etkinlik > Ek 4. Mesleki Değerler Formu
- 1. Etkinlik > Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
- 2. Etkinlik > Ek 1. İlgi Alanları Bilgi Formu
- 2. Etkinlik > Ek 2. İlgi Ağı Oluşturma Aktivitesi Formu
- 2. Etkinlik > Ek 3. Meslek Tanıtımlarıyla İlgili İnternet Adresleri Formu
- 2. Etkinlik > Ek 4. Ne Sorsam Formu
- 2. Etkinlik > Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
- 2. Etkinlik > Ek 6. YÖK Atlas Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu

2. OTURUM EKLERİ

- 1. Etkinlik > Ek 1. Karar Verme Stratejileri Formu
- 1. Etkinlik > Ek 2. Kariyer Kararım İsimli Hikâye
- 1. Etkinlik > Ek 3. Kariyer Seçenekleri Avantaj- Dezavantajlar Formu
- 1. Etkinlik > Ek 4. Karar Verme Sürecinin Aşamaları Bilgi Notu
- 1. Etkinlik > Ek 5. Karar Verme Sürecinin Aşamaları İle İlgili Örnekler Bilgi Notu
- 1. Etkinlik > Ek 6. Ada Etkinliği Grup Çalışması Formu
- 1. Etkinlik > Ek 7. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
- 2. Etkinlik > Ek 1. Kariyer Planlama Sürecinde Fırsatlarım Formu
- 2. Etkinlik > Ek 2. Karar Verme Basamakları
- 2. Etkinlik > Ek 3. Kariyer Planlama Sürecinde Sorunlarım ve Çözümlerim Formu
- 2. Etkinlik > Ek 4. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

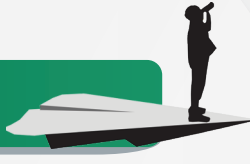
İÇİNDEKİLER

3. OTURUM EKLERİ

- 1. Etkinlik > Ek 1. Doğru Bildiğim Yanlışlarım Hikâyesi
- 1. Etkinlik > Ek 2. Ön Yargıları Bulma Formu
- 1. Etkinlik > Ek 3. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
- 2. Etkinlik > Ek 1. Mimar Karan'ın Hikâyesi
- 2. Etkinlik > Ek 2. Fırsatlar/Zorluklar Şablonu Formu
- 2. Etkinlik > EK 3. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

4. OTURUM EKLERİ

- 1. Etkinlik > Ek 1. Altıgen Bahçe Bilgi Notu
- 1. Etkinlik > Ek 2. Holland Mesleki Kişilik Tipi Bilgi Notu
- 1. Etkinlik > Ek 3. Holland'ın Altıgeni Bilgi Notu
- 1. Etkinlik > Ek 4. Meslek Bilgilerim Formu
- 1. Etkinlik > Ek 5. Yaşam Çizgisi Formu
- 1. Etkinlik > Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
- 1. Etkinlik > Ek 7. Web Siteleri Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu
- 2. Etkinlik > Ek 1. Etkiliyim Formu (A3 Boyutunda)
- 2. Etkinlik > Ek 2. Örnek Olaylar Listesi
- 2. Etkinlik > Ek 3. Ders/Alan Listesi
- 2. Etkinlik > Ek 4. Etki Büyüklüğü ve Alanı Formu
- 2. Etkinlik > Ek 5. Kararımın Sonuçları Formu
- 2. Etkinlik > Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

1. OTURUM

Etkinlik No: 1

Etkinlik Adı: Mesleki Yönelimim

Yeterlik: Kariyer Benliği

Kazanımlar:

1. Mesleki değerleri fark eder.
2. İlgi, yetenek ve mesleki değerlerini belirtir.
3. İlgi, yetenek ve mesleki değerleriyle meslek özellikleri arasındaki ilişkiyi ifade eder.
4. Toplumsal mesleki değer yargılarını kariyer kararları üzerindeki etkisini değerlendirir.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Kalem (Katılımcı sayısı kadar)
Plastik Top (1 adet)
Tahta kalem
Ek 1. Program Tanıtımı Bilgi Kartı
Ek 2. İlgi, Yetenek, Mesleki Değer Tanım Formu
Ek 3. Eren'in Mesleki Yönelim Hikâyesi
Ek 4. Mesleki Değerler Formu
Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

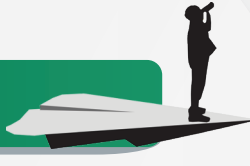

Ek 1. Program Tanıtımı Bilgi Kartı

Gelecek Planlama Programı dört oturum ve sekiz etkinlikten oluşmaktadır. Bu etkinlikler sonucunda gelecek planlamanızda karar verme yetkinliğini kazanmanızı hedefliyoruz. Her etkinlik bir ders saati/40 dk. sürecektir.

Çalışmanın sonunda karar verme yetkinliği ile kariyer karar sürecinizde daha donanımlı olacağınıza inanıyoruz. Sizlerle kariyer yolculuğunda neleri dikkate alacağız bakalım;

- ✓ Karar verme aşamaları
- ✓ Karar verme süreci
- ✓ Kariyer kararını etkileyen bireysel etmenler
- ✓ Kariyer kararını etkileyen çevresel etmenler
- ✓ Kariyer fırsatlarını keşfetme
- ✓ Kariyer seçenekleri
- ✓ Kariyer sorumluluğunu geliştirme
- ✓ Mesleki değerlerimiz

4 haftalık oturumlar aşağıdaki gibi planlanmaktadır.

OTURUM	ETKİNLİK	KONU	ANAHTAR BAŞLIKLAR
1	1	İlgi, yetenek ve mesleki değer	- Mesleki Değerler - Kariyer karar süreci - Mesleki Yönelim - Kariyer kararı
	2	Seçeneklerin Farkındalığı	- Lisede alan ve dal seçimi - Üniversite programlarını araştırma/ YÖK Atlas - Yardımcı olacak kişi ve kurumlar
2	1	Karar verme aşamaları	- Karar verme stratejileri - Başhekim Mete'nin hikâyesi - Karar verme sürecinde dikkat edilecek unsurlar
	2	Karar verme süreci	- Koridorun sonu - Eğitim ve meslek fırsatları - Kariyer planlama sürecindeki zorluklara çözümler
3	1	Kariyer kararını etkileyen bireysel etmenler	- Lokomotifimdeki duygu düşünceler - Karar verme sürecindeki belirsizlikler - Karar verme sürecindeki ön yargılarım - Motivasyon
	2	Kariyer kararını etkileyen çevresel etmenler	- Mimar Karan'ın hikâyesi - Fırsatlar avantajlar - Zorluklar dezavantajlar - Çevredeki imkânlar
4	1	Kariyer fırsatlarını keşfetme	- Köşe bucak meslekler - Meslekte bilinmesi gerekenler - Onetonline - İşkur Türk Meslek Sözlüğü - Yaşam çizgisi
	2	Kariyer sorumluluğunu geliştirme	- Kariyer karar sürecindeki sorumluluklar - Ders/alan seçmenin kariyer kararındaki etki büyüklükleri - Doğru çöpü çek etkili karar ver

Ek 2. İlgi, Yetenek, Mesleki Değer Tanım Formu

“Sevgili öğrenciler, Gelecek Planlama Programı oturumlarında sık sık kullanacağımız ilgi, yetenek ve mesleki değer kavramlarını inceleyelim.”

İLGİ

Herhangi bir zorlama olmadan veya ödül olmaksızın yapmaktan zevk aldığımız faaliyetler ilgi alanımızı yansıtır.

Koleksiyon yapmak, evcil hayvan yetiştirmek, fotoğraf çekmek ilgi alanlarına örnek olabilir.

YETENEK

Doğuştan getirdiğimiz özelliklerin yanı sıra çalışmayla geliştirdiğimiz ve yaparken zorlanmadığımız becerilerdir.

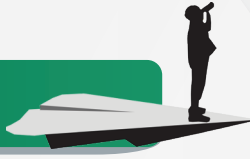
Resim çizme, şarkı söyleme, top sektirme, taklit yapma, yemek yapma yetenek alanlarına örnek olabilir.

MESLEKİ DEĞER

Bireyin meslekle ilgili beklentileri mesleki değerlerini ifade eder.

Mesleğin parasal yönü, iş bulma olanakları, çalışma koşulları, ödül ve kariyer olanakları mesleki değerler arasında sayılabilir.

Ek 3. Eren'in Mesleki Yönelimi Hikâyesi

“Eren, fen lisesi 10. sınıf öğrencisidir. Okulunda öğretmenleri ve arkadaşları arasında sosyal yönüyle bilinir, yardımseverliği ve paylaşımcı özelliği ile arkadaşlarının yaşadığı sorunları sabırla dinler, bu sorunlara çözüm bulmak için onlara farklı bakış açıları sunarak yardımcı olmaya çalışır. Eren, arkadaşlarının yaşadığı sorunlarla ilgili gerekli durumlarda okuldaki rehberlik servisinden ve öğretmenlerden yardım almaları için arkadaşlarına cesaret verir. Bu yönüyle sınıfta en güvenilen öğrencilerden biridir. Okuldaki sosyal faaliyetlere ve sosyal sorumluluk projelerine gönüllü olarak katılmaktadır. Eren'in bu özellikleri okuldaki öğretmen ve arkadaşlarının yanı sıra aile ve çevresince de bilinmektedir.

Kariyer karar sürecinde insanlara yardım edebileceği bir meslekte çalışmak istemektedir. Rehber öğretmen/psikolojik danışmanın yaptığı meslekleri tanıma etkinliğinde, kişilik özelliklerinin psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sosyal hizmet, öğretmenlik gibi sosyal yardım alanlarına yakın olduğunu fark ederek bu alandaki bir mesleği tercih etmeyi düşünmektedir.

Ancak fen lisesindeki öğrencilerin çoğu sayısal alandaki mesleklere yönelmektedir. Okuldaki öğretmen ve ailelerin eğilimi de öğrencilerin sayısal alandaki mesleklere yönelmeleri yönündedir. Eren'in ailesi, okuldan arkadaşları ve sosyal çevresi de Eren'in sayısal alandaki bir meseleğe yönelmesini istemektedirler. İstihdam olanakları, toplumsal statü ve ekonomik yönden daha fazla kabul gördüğüne inandıkları için Eren'in mühendislik alanını seçmesini istemektedirler. Eren'in mühendislik alanına yönelmesi hâlinde gelecekte daha “rahat edeceğine” dair yönlendirmede bulunmaktadır.

Eren bu yönlendirme ve telkinlerin aksine kariyer planlamasında yapmaktan hoşlandığı, iyi yaptığı şeyleri içeren ve beklentilerine uygun mesleklere yönelmeyi düşünmektedir. Çünkü başkalarına yardım etme, kendini ifade etme, sosyal ilişki kurma gibi yönlerini daha çok kullanacağı için bu kararı gelecekte başarılı olma konusunda daha gerçekçi gelmektedir.

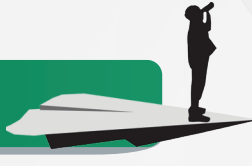

Ek 4.Mesleki Değerler Listesi

“Sevgili öğrenciler, olası kariyer kararınızda seçmeyi planladığınız mesleklerde olması gerektiğini düşündüğünüz mesleki değerlere 1 ile 10 arasında puan veriniz”

Hayat güvencesi	(.....)	Esneklik	(.....)
Yeniliklere açıklık	(.....)	İş güvencesi	(.....)
Para - Kazanç	(.....)	Teknoloji	(.....)
Kişiler arası ilişki	(.....)	Kültürel değerler	(.....)
Zaman	(.....)	Tarafsızlık	(.....)
Orijinallik	(.....)	Adalet	(.....)
Bağımsızlık	(.....)	Bağlı olunan sektör	(.....)
Belirgin çalışma saati	(.....)	Can güvenliği	(.....)
Ödüllendirme	(.....)	Değer görmek	(.....)
Eğlence	(.....)	Geri bildirim	(.....)
Saygınlık	(.....)	İş doyumu	(.....)
Grup çalışması	(.....)	İş ortamı	(.....)
Yükselme (terfi)	(.....)	İş arkadaşları	(.....)
Fiziksel uygunluk	(.....)	Hizmet sunulan kitle	(.....)
Kendini ifade	(.....)	Ün sahibi olma	(.....)
Üretkenlik	(.....)	Kendine saygı	(.....)
Güç sahibi olma	(.....)	İş yoğunluğu	(.....)
Estetik	(.....)	Aile düzeni	(.....)
İş yerinin sabitliği	(.....)	Yardım etme	(.....)

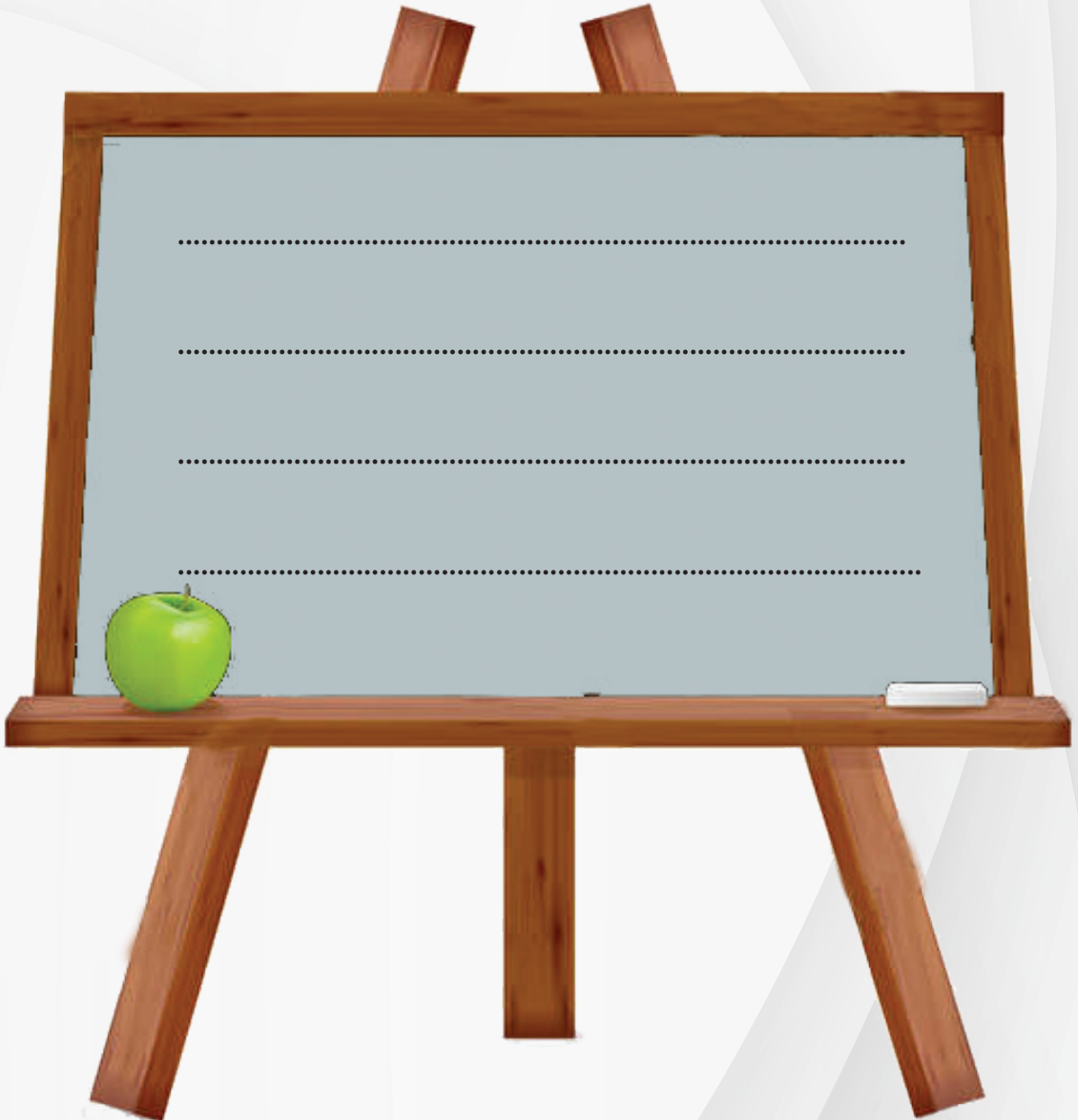
Korkut ve ark. (2009)’dan uyarlanmıştır.

Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

“Sevgili öğrenciler, ilgi, yetenek ve mesleki değerler açısından kendini tanımanın kariyer karar sürecine etkileri neler olabilir?”

Kendini Tanımanın Kariyer Karar Sürecine Etkileri Nelerdir?

Etkinlik No: 2

Etkinlik Adı: Meslek Deneme Kabini

Yeterlik: Seçeneklerin Farkındalığı

Kazanımlar:

1. Kariyer yönelimine uygun alan ve dallar hakkında bilgi toplar.
2. Kariyer yönelimiyle ilgili meslek alanlarına uygun üniversite programlarını inceler.
3. Kariyer karar sürecinde yardımcı olacak kişi ve kurumları tanır.
4. Seçmeyi düşündüğü mesleklerin iş ve çalışma koşullarını değerlendirir.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Kalem (öğrenci sayısı kadar)

Akıllı tahta/projeksiyon

Her öğrenci için internete erişimi olan birer cihaz

Ek 1. İlgi Alanları Bilgi Formu

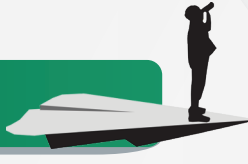
Ek 2. İlgi Ağı Oluşturma Aktivitesi Formu

Ek 3. Meslek Tanıtımlarıyla İlgili İnternet Adresleri Formu

Ek 4. Ne Sorsam Formu

Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Ek 6. YÖK Atlas Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu

Ek 1. İlgi Alanları Bilgi Formu

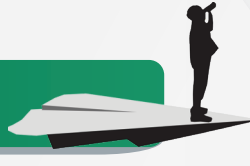
İlgiler

Zorunda olmadığı veya bir ödül vaadi olmadığı hâlde kişinin bazı faaliyetlerde bulunması ve bu faaliyetleri yaparken yorulma yerine dinlenmişlik, bıkmaya yerine devam etme isteğini duyduğu iç uyarıcıdır.

1. Temel Bilim İlgisi:	Fizik, kimya, biyoloji gibi fen bilimleri ile ilgili konuları öğrenmeye ve fen konuları üzerine çalışmaya istekli olma. Bu ilgisi yüksek kişiler Tıp, Veterinerlik, Mühendislik gibi uygulamalı alanlarda çalışmaktan doyum sağlayabilir.
2. Sosyal Bilim İlgisi:	Sosyal bilim alanı ile ilgili olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda bulunmaya istekli olma. Bu ilgisi yüksek kişiler Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat gibi alanlarda çalışmaktan mutlu olabilirler.
3. Canlı Varlık ve Üretim İlgisi:	Bitki (meyve, sebze, tahıl) ve/veya hayvan yaşamını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışları içerir. Bu ilgisi yüksek kişiler; Veterinerlik, Ziraat ve Orman Mühendisliği, Su Ürünleri, Balıkçılık, Hayvancılık ve benzeri işlerde çalışmaktan hoşlanabilirler.
4. Teknik ve Mekanik İlgi:	Çeşitli alet ve makineler üretmek, çalıştırmak ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanma. Bu ilgisi yüksek kişiler; Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi gibi teknik alanlarda doyum sağlayabilirler.
5. İkna İlgisi:	Duygu ve düşünceleri başkalarına aktarma ve onları etkilemekten hoşlanma gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek kişiler; Yazarlık, Gazetecilik, Diplomati, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, Sinema-TV gibi mesleklerden hoşlanabilirler.

6. Ticaret İlgisi:	Alım satım yapma, ticaretle kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtıp satma gibi faaliyetlerden hoşlanma durumudur. Bu ilgisi yüksek kişiler; Pazarlama ve Reklamcılık gibi alanları tercih edebilir.
7. İş Ayrıntıları ve Düzen İlgisi:	Bir işin ayrıntılarıyla uğraşmaktan hoşlanma, bir yazı veya hesabı ayrıntılı kontrol etme, her şeyi düzenli yapma gibi davranışlardan zevk alma durumu. Bu ilgisi yüksek kişiler; Muhasebe, Sekreterlik, İşletme, İktisat, Maliye, İstatistik, Mimarlık, Tasarım ve Çizim, Haritacılık, Kütüphanecilik, Arşiv ve benzeri mesleklerden doyum alabilirler.
8. Edebiyat İlgisi:	Edebi eser yazabilme, edebi eserleri incelemekten ve eleştirmekten hoşlanma durumudur. Bu ilgisi yüksek kişiler; Edebiyat, Diller (Filoloji), İletişim, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik ve benzeri meslekleri severler.
9. Güzel Sanatlar İlgisi:	Bu ilgi alanı resim, heykel, el sanatları vb. sanat ürünleri üretmek, mevcut eserleri incelemekten hoşlanma durumudur. Bu ilgisi yüksek kişiler; Grafikerlik, Ressamlık, Heykeltıraşlık ve Tasarımcılık gibi meslekleri tercih edebilir.
10. Müzik İlgisi:	Müzik dinlemek, müzik aleti çalmak, müzik parçaları bestelemek gibi davranışlardan hoşlanma. Bu ilgisi yüksek kişiler; konservatuar okumayı tercih edebilir.
11. Sosyal Yardım İlgisi:	Hasta, yoksul, engelli veya herhangi bir yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım etme ve bundan doyum alma durumu. Bu ilgisi yüksek kişiler; Tıp, Psikolojik Danışmanlık, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Özel Eğitim Öğretmenliği gibi mesleklerde doyum sağlayabilir (Kuzgun, 2005).

Ek 2. İlgi Ağı Oluşturma Aktivitesi Formu

Formdaki ilk 11 kutucuğun üst kısmında ilgi alanları yer alıyor. Her kutucuk için; bu ilginin sizde olduğunu düşünüyorsanız “*Var*” seçeneğini, bu ilgiye sahip olmadığınızı düşünüyorsanız “*Yok*” seçeneğini işaretleyin.

Son kutucukta yer alan “*Lisede Seçmeyi Planladığı Ağırlıklı Ders Alanları*” yazan kısmında da şu an için seçmeyi aklınızdan en çok geçirdiğiniz alanı işaretleyin. Formu doldurduktan sonra ayağa kalkıp ve arkadaşlarınız ile konuşarak formunuzda her kutucuk için sizinle aynı seçeneği işaretleyen bir arkadaşınızı bulup ismini ilgili kutucuğa yazın. Bunu her kutucuk için yapmanızı istiyorum.

Bu uygulamayı tamamlamak için 5 dakikalık süreniz var.

Temel Bilim İlgi Var () Yok ()	Sosyal Bilim İlgi Var () Yok ()	Canlı Varlık ve Üretim İlgi Var () Yok ()	Teknik ve Mekanik İlgi Var () Yok ()
Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:
İkna İlgi Var () Yok ()	Ticaret İlgi Var () Yok ()	İş Ayrıntıları ve Düzen İlgi Var () Yok ()	Edebiyat İlgi Var () Yok ()
Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:
Güzel Sanatlar İlgi Var () Yok ()	Müzik İlgi Var () Yok ()	Sosyal Yardım İlgi Var () Yok ()	Lisede Seçmeyi Planladığı Ağırlıklı Ders Alanı Sayısal () EA () Sözel () Dil ()
Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:	Aynı olan kişi:

Ek 3. Meslek Tanıtlarıyla İlgili İnternet Adresleri Formu

<https://esube.iskur.gov.tr/Meslek/MeslekleriTaniyalim.aspx>

<https://www.turkiye.gov.tr/turk-meslek-sozlugu>

https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_yeterlilik&view=arama&belge_zorunlu=1

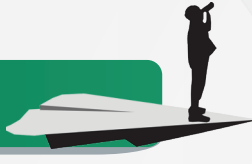
https://tr.wiktionary.org/wiki/Kategori:T%C3%BCrk%C3%A7ede_meslekler

<http://w3.gazi.edu.tr/~aligullu/meslek/genelmeslekler/genelmeslekler.html>

<https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/meslekler/is-meslekleri-tani>

Ek 4. Ne Sorsam Formu

“Kariyer kararlarınızda yardımcı olacak kişi ve kurumlar ile iletişime geçtiğinizde, onlara neler sorabilirsiniz. Maddeler hâlinde yazınız.”

Ek 5. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

“Kariyer karar sürecinizde sağlıklı bilgiler alabileceğiniz kişi ve kurumlardan dörder tanesini aşağıdaki tabloya yazınız.”

Kariyer karar sürecinizde sağlıklı bilgiler
alabileceğiniz kişi ve kurumlar

KİŞİLER

KURUMLAR

1

.....
.....
.....

2

.....
.....
.....

3

.....
.....
.....

4

.....
.....
.....

1

.....
.....
.....

2

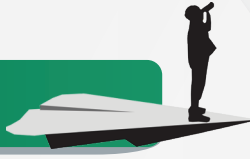
.....
.....
.....

3

.....
.....
.....

4

.....
.....
.....

Ek 6. YÖK Atlas Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu

YÖK Atlas, Yükseköğretim Kurulunun hazırlamış olduğu resmi bir internet sitesidir. Bu sitede; üniversitelerin detaylı bil bilgileri ve sınavla yerleştirme bilgileri, meslek bilgileri, tercih asistanı ve çeşitli gileri, lisans ve ön lisans programlarının istatistik bilgileri yer almaktadır.

“Üniversitelerimiz” modülüyle seçeceğiniz üniversite hakkında bilgi almak artık çok kolay...

Üniversitelerimiz Modülünde, Türkiye’deki her bir üniversitenin öğrenci ve öğretim elamanı sayılarının yanında kuruluş yılı, resmi web sitesi, sosyal medya linkleri, iletişim bilgileri, spor tesisleri, spor takımları, öğrenci toplulukları, yurt kapasitesi, laboratuvar sayıları ve yüzölçümleri bilgilerine erişebileceksiniz.

Lisans programlarına yerleşenlerin puanları, başarı sıraları, YKS netleri, geldikleri liseler, geldikleri bölgeler; programda görevli öğretim üyeleri, yabancı uyruklu öğrenciler, Erasmus trafiği ve benzeri pek çok detay parmaklarınızın ucunda...

2019, 2020 ve 2021 YKS’de Merkezi Yerleştirme ile öğrenci alan lisans programlarının (fakülte/yüksekokul) detayları burada yer almaktadır.

Önlisans programlarına yerleşenlerin puanları, YKS netleri, geldikleri liseler, mezun oldukları lise alan ve dalları; programda görevli öğretim üyeleri, geçmiş yıllarda verilen mezun sayısı, yatay geçiş trafiği ve benzeri pek çok detaya tek bir “tık” ile ulaşın...

2019, 2020 ve 2021 YKS’de Merkezi Yerleştirme ile öğrenci alan önlisans programlarının (meslek yüksekokulu) detayları burada yer almaktadır.

2021 YKS ile öğrenci alan lisans programlarının kontenjan bilgilerine buradan ulaşabilirsiniz.

Son 4 yılın taban başarı sıraları, puan türü değişen programların eski puan türündeki taban başarı sıraları, şehir, üniversite türüne, burs oranlarına, öğretim türüne göre arama yapma imkanı...

2021 YKS ile öğrenci alan önlisans programlarının kontenjan bilgilerine buradan ulaşabilirsiniz.

Son 2 yılın taban başarı sıraları, puan türü değişen programların eski puan türündeki taban başarı sıraları, şehir, üniversite türüne, burs oranlarına, öğretim türüne göre arama yapma imkanı...

2021 Tercih Kılavuzu’nda yer alan lisans programlarından mezun olanların merkezi uzmanlık sınavlarında gösterdikleri başarıyı görün değerlendirin. Sadece girdi değil, çıktı kalitesini de sınavın...

Mezunların KPSS-1, KPSS-2, TUS-TT1, TUS-TT2, TUS-KTP, DUS, AB-AYB sınav başarılarını değerlendirebilirsiniz.

Hedefinizdeki meslek ve üniversiteye geçen sene yerleşenlerin YKS’deki başarısını görmek ve sizi hedefe ulaştıracak en doğru verilere ulaşmak artık çok kolay. Tıklayın...

2021 YKS’de Merkezi Yerleştirme ile öğrenci alan lisans - önlisans programlarına yerleşenlerin TYT-AYT testlerinde yaptıkları yerleşen son kişinin Netleri burada yer almaktadır.

Üniversite adaylarının meslek seçimine ışık tutacak tercih istatistiklerine buradan ulaşabilirsiniz.

2020 YKS’de mesleklerin tercih edilme istatistiklerini inceleyerek hangi mesleklerin daha çok tercih edildiğini değerlendirebilirsiniz.

YKS tercihlerinize ışık tutacak tercih listenizi buradan oluşturabilirsiniz.

Adaylar üniversite ve program seçimlerini yaparak tercih listelerini oluşturabilirler. Tercih listelerindeki programları sıralayabilir, koşul ve diğer bilgilerini görerek kendi durumlarını değerlendirebilirler.

2. OTURUM

Etkinlik No: 1

Etkinlik Adı: Karar Merdivenim

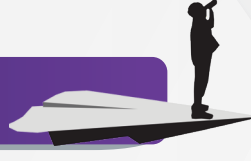
Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

1. Karar verme stratejilerini fark eder.
2. Karar verme sürecindeki seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını karşılaştırır.
3. Karar verme sürecini etkileyen unsurları fark eder.
4. Karar verme sürecinin aşamalarını kavrar.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Akıllı tahta/projeksiyon cihazı
Ek 1. Karar Verme Stratejileri Formu
Ek 2. Kariyer Kararım İsimli Hikâye
Ek 3. Kariyer Seçenekleri Avantaj-Dezavantajlar Formu
Ek 4. Karar Verme Sürecinin Aşamaları Bilgi Notu
Ek 5. Karar Verme Sürecinin Aşamaları ile İlgili Örnekler Bilgi Notu
Ek 6. Ada Etkinliği Grup Çalışması Formu
Ek 7. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Ek 1. Karar Verme Stratejileri Formu

KARAR VERME STRATEJİLERİ

1

BAĞIMLI KARAR VERME

Karar verirken başkalarının doğruyu bildiğine inanır ve onların önerilerini dikkate alır.

2

MANTIKLI KARAR VERME

Karar verirken seçenekleri dikkatle inceler, seçenekler hakkında bilgi toplar, her birinin olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirerek kararlarını verirler.

3

KARARSIZ

Verdiği kararda emin olmayıp hemen değiştirmek isteme, hiçbir karardan mutlu olmamaktır.

4

DÜRTÜSEL KARAR VERME

Karar verirken, seçenekler üzerinde yeterince düşünmeden içten geldiği gibi davranır ve hoşlarına giden seçeneğe yönelerek, içten geldiği gibi davranır.

ÖRNEKLERİN YANINDAKİ KUTUCUĞA UYGUN STRATEJİ NUMARASINI YAZINIZ

A

Gömlek ihtiyacı olan birinin alışverişte gömleğin fiyatı, mevsime uygunluğu, rengi vb. durumları göz önünde bulundurarak alması.

B

Gömlek ihtiyacı olan birinin kışın sırf rengi hoşuna gitti diye yazlık gömlek alması.

C

Gömlek ihtiyacı olan birinin alışverişe arkadaşlarıyla gitmesi ve her gömlek denediğinde sürekli arkadaşlarına yakışıp yakışmadığını sorması ve onların beğendiğini alması.

D

Gömlek ihtiyacı olan birinin aldığı gömleğin rengi, modeli vb. özelliklerini beğenmeyip sürekli değiştirmesi.

Ek 2. Kariyer Kararım Hikâyesi

Merhaba Sevgili Takipçilerim;

Seyir defterimde bu hafta, yaptığım yolculuklardan bahsetmeyeceğim. Sizlerle çok daha uzağa, geçmişe yani sizin yaşlarınızdaki Mete'nin hayatına bir yolculuk yapmayı planlıyorum.

Bloğumu ilk kez ziyaret edenler için kendimi tanıtayım. İsmim Mete, 47 yaşındayım. Büyük bir hastanede başhekim olarak görev yapıyorum. Bugün zamanda yolculuk yapacağız ve 30 yıl öncesine, en büyük pişmanlığımın tohumlarının atıldığı yıllara gideceğiz.

Lise son sınıftayken herkes gibi hayatımın en önemli tercihlerinden birini yapmak zorundaydım. Yapacağım bu tercih sadece beni ve geleceğimi değil aynı zamanda ailemi de yakından ilgilendiriyordu.

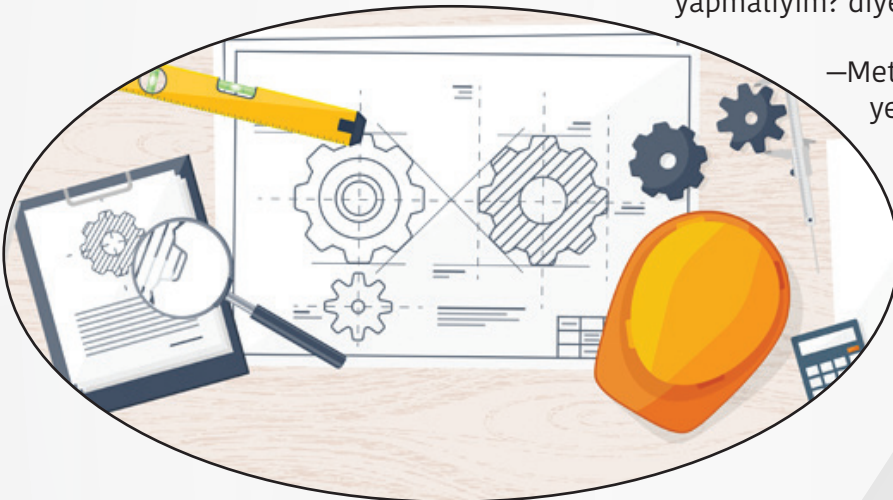
Kendimi bildim bileli uçak, otomobil, kamyon, otobüs yani motorlu taşıtlar ilgimi çekerdi. Bir keresinde arabamız arızalandığında babamla oto sanayiye gitmiştik. Tamirci Ahmet Amca'nın dükkânında geçirdiğimiz zaman en güzel çocukluk anılarımın başında gelir. O günden sonra makinelerin nasıl çalıştığını anlamak için tüm oyuncaklarımı söküp içlerine baktığımı hatırlıyorum.

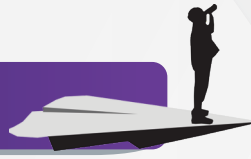
Yaşım büyüdükçe araçlara olan bu ilgim arttı. Hatta sadece araçlar değil içerisinde dişli veya çark olan her türlü makine ve alet ilgi alanım olmuştu. Makineleri söküp takmayı, sistemleri üzerine saatlerce yüksek konsantrasyonla çalışmayı çok seviyordum.

Başarılı bir öğrenciydim aynı zamanda atletiktim. Liseye geçtiğimde matematik ve fizik en sevdiğim derslerdi. Son sınıftayken rehber öğretmenimin/psikolojik danışmanımın, meslek seçimi ve kariyer üzerine verdiği seminer aklımdaki bazı sorulara ışık tuttu. Sonrasında yaptığımız görüşmede:

—Hocam kariyerimi nasıl şekillendireceğim, hangi meslek alanında ilerleyeceğim konusunda çok kararsızım. Aslında mühendislik alanlarına çok sıcak bakıyorum ama ailem, çevrem hatta öğretmenlerim tıp okumamı istiyorlar. Sizce ne yapmalıyım? diye sorduğumda

—Mete, meslek seçiminde yetenekler çok önemli. Temele en iyi yapabildiklerini almalı, sonra en sevdiğin alanları ve meslekten

ne beklediğini göz önünde bulundurmalısın. Kendi yeteneklerinin farkındaysan ilgilerinle meslek alanlarını bütünleştirebilirsin. Hayatını etkileyecek bu karar sürecinde gelecekte mutlu ve başarılı olacağın mesleği edinmen ve kariyerini o meslek alanı üzerinden şekillendirmen oldukça önemli.

Rahber öğretmenim/Psikolojik danışmanım sonraki görüşmemizde bana uyguladığı ilgi ve yetenek testlerinin sonuçlarını ailemle paylaşmak için izin istedi. Bu benim için büyük bir fırsattı. Makinelere olan ilgim mühendislik alanlarına yatkınlığım testlerde de ortaya çıkmıştı. Aslında ailem bana meslek seçimim konusunda baskı yapmıyordu lakin tıp fakültesini bitiren kuzenim herkesin gözdesiydi. Kuzenim doktor olmadan önce de canlıları araştırmayı seven, saatlerce insan anatomisini anlatan dergiler okuyan biriydi. Meslek seçimini de istekleri doğrultusunda yapmıştı ve mutluydu. Babam sıklıkla doktor olmanın saygınlığından, gelirinin ne kadar iyi olduğundan bahsederken annem beyaz önlüğün bana ne kadar yakışacağından dem vururdu.

Rehber öğretmenimin/Psikolojik danışmanımın ailemle görüşmesinden sonra, bir akşam annem ve babam beni karşılarına alıp:

“Oğlum senin mutluluğun bizim için her şeyden önemli. İstersen mühendis olabilirsin ama tıp fakültesini de aklından çıkarma, bak kuzenini görüyorsun ayrıca mühendislerin hepsi iş bulamıyor” dediler.

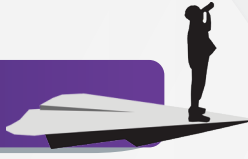
Üniversite sınav sonucunda tıp fakültesini tercih ettim ancak makinelere olan ilgim sönmedi ama bir süreliğine gölgelendi diyebilirim. Doktorluk birçok insanın istediği meslek olabilir. Ancak hastalara ne kadar yardımcı olmaya çalışsam da kişisel özelliklerime ve hayallerime uymadığı için bu kadar zaman geçmesine rağmen hep bir şeyler eksikti.

Mesleğimde doyum ararken fark ettim ki ben, hastanede çalışmak yerine makineleri tamir etmek, incelemek, bakımlarını yapmak istiyordum.

Keşke 30 yıl önce fırsatlarımı değerlendirip hocamın dediklerini dinleseydim ve kararımın arkasında durabilseydim. Bugün hâlâ gönlümde bir mühendis var ama yeteneklerini kullanamıyor.

[illegible]

Ek 4. Karar Verme Sürecinin Basamakları

KARAR VERME BASAMAKLARI

“

1

DURUMU TANIMLAMA

”

“

2

MEVCUT ALTERNATİFLERİ
DÜŞÜNME

”

“

3

OLASI ALTERNATİFLER
ÜRETME

”

“

4

ALTERNATİFLERİ SIRALAMA

”

“

5

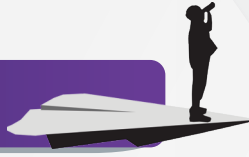
DURUMU ÇÖZECEK EYLEME
GEÇME

”

Ek 5. Karar Verme Süreci Örnek Olaylar

Aşamalar	Örnek Olay 1
Durumu Tanımlama	Yabancı dil dersinde başarımlarım düşük ve sınavlar yaklaşıyor.
Mevcut Alternatifleri Düşünme	Kendim çalışabilirim. Kursa gidebilirim. Notları iyi olan arkadaşlarımdan yardım alabilirim. Sosyal medya platformları üzerinden çevrim içi derslere katılabilirim.
Olası Alternatifler Üretme	Yabancı dil dersine nasıl daha etkili ve verimli çalışılabileceği konusunda ders öğretmeni ve rehber öğretmenimden yardım alabilirim.
Alternatifler Sıralama	Rehber öğretmenim ve ders öğretmenim ile görüşüp yabancı dil dersine nasıl etkili ve verimli çalışacağım konusunda bilgi alıp daha sonra günlük, haftalık planlar yapabilir ve kendim çalıştıktan sonra ders başarımları yüksek olan arkadaşlarımla eksiklerimi giderebilirim.
Durumu Çözecek Eyleme Geçme	Rehber öğretmenim ve ders öğretmenimden randevu alayım.

Ek 6. Ada Etkinliği Grup Çalışması Formu

ISSIZ ada

KARAR VERME AŞAMALARINI KULLANARAK SORUNLARA NASIL ÇÖZÜM BULURSUNUZ

SORUN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÇÖZÜM

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

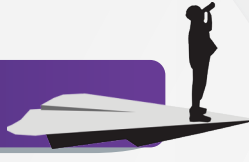
Ek 7. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

*“Sevgili öğrenciler, formdaki soruyu
yanıtlayarak etkinliği değerlendirin.”*

**Karar verirken dikkat
etmeniz gereken en
önemli unsur nedir?**

.....

.....

Etkinlik No: 2

Etkinlik Adı: Koridorun Sonu

Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

5. Eğitim fırsatlarını kariyer süreci bağlamında değerlendirir.
6. Kariyer planlama sürecinde karşılaştığı sorunlara çözümler üretir.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Öğrenci sayısı kadar kurşun kalem
10 adet balon
Ek 1. Kariyer Planlama Sürecinde Fırsatlarım Formu
Ek 2. Karar Verme Basamakları
Ek 3. Kariyer Planlama Sürecinde Sorunlarım ve Çözümlerim Formu
Ek 4. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Ek 1. Kariyer Planlama Sürecinde Fırsatlarım Formu

Kariyer planınızla ilgili eğitim fırsatlarınız nelerdir?

Örnek:

İyi derecede İngilizce bilen ve donanımlı lise öğrencisi Umut'un ASELSAN'da staj başvurusunun kabul edilmesi.

Not: Örnek durum sizlere hatırlatıcı olması amacıyla yazılmıştır. Kendi kariyer planınızda karşılaşılabileceğiniz eğitim fırsatlarını düşünerek aşağıya yazınız.

1

.....

.....

.....

2

.....

.....

.....

3

.....

.....

.....

4

.....

.....

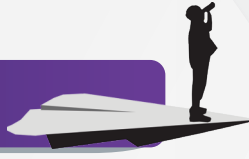
.....

5

.....

.....

.....

Ek 2. Karar Verme Basamakları

KARAR VERME BASAMAKLARI

“

1

DURUMU TANIMLAMA

”

“

2

MEVCUT ALTERNATİFLERİ
DÜŞÜNME

”

“

3

OLASI ALTERNATİFLER
ÜRETME

”

“

4

ALTERNATİFLERİ SIRALAMA

”

“

5

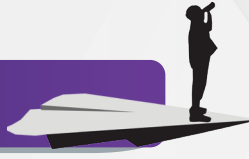
DURUMU ÇÖZECEK EYLEME
GEÇME

”

Ek 3. Kariyer Planlama Sürecinde Sorunlarım ve Çözümlerim Formu

Kariyer planlama sürecinizde nasıl sorunlarla karşılaşabilirsiniz?	Bu sorunlara hangi çözüm yolları üretebilirsiniz?
Örnek Sorun 1: Çok istediği bölümü istediği üniversitede okumak için yeterli puan alamaması.	Örnek Çözüm 1: İstediği bölümü başka bir üniversitede okumayı tercih etmesi.
Örnek Sorun 2: Okumak istediği vakıf üniversitesi için maddi imkânlarının yetersiz olması.	Örnek Çözüm 2: Okumak istediği vakıf üniversitesinin burslu programını kazanmayı hedeflemesi ya da paralı programını kazandıktan sonra farklı kurumlardan burs imkânlarını araştırması.
Sorunum 1:	Çözümüm 1:
Sorunum 2:	Çözümüm 2:
Sorunum 3:	Çözümüm 3:
Sorunum 4:	Çözümüm 4:
Sorunum 5:	Çözümüm 5:

Ek 4. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Kariyer Karar Sürecim

FIRSAT

.....

SORUN

.....

ÇÖZÜM

.....

Etkinlik No: 1

Etkinlik Adı: Doğru Bildiğim Yanlışlarım

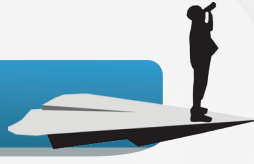
Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

7. Karar verme sürecinde bilişsel karar hatalarını fark eder.
8. Karar verme sürecinde belirsizliklere karşı nasıl davranacağını fark eder.
9. Kariyer hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik nasıl motive olması gerektiğini kavrar.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Yapışkan kâğıt (Öğrenci sayısı kadar)
Kalem
Akıllı Tahta/Projeksiyon Cihazı
Ek 1. Doğru Bildiğim Yanlışlarım Hikâyesi
Ek 2. Ön Yargıları Bulma Formu
Ek 3. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Ek 1. Doğru Bilgi Yanlılarım

10. sınıf öğrencisi olan Gönül, o hafta sonu sınıftan arkadaşları olan Nilcan, Hatice, Burak ve Özgün'ü evinde ağırlıyordu. Anne ve babası bir işleri için dışarı çıkmışlar, yedi yaşındaki meraklı kardeşi Hakan'ı ise onlarla bırakmışlardı. Çocukluklarından beri birbirini tanıyan beş arkadaş, Gönül'ün annesinin hazırladığı ikramları yerken hararetli bir sohbete dalmışlardı. Hakan ise onları dikkatlice dinliyordu.

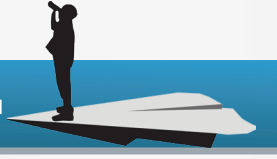
Özgün, yakın zamanda izlediği bir filmde etkilenmiş onu anlatıyordu. Film, uzay istasyonunda geçiyordu ve astronotlar dünyayı kurtarıyordu. İnsanlığı kurtarmanın kahramanca bir şey olduğuna inanıyordu ve astronot olup o da kahraman olacaktı. Anlatılan konu Hakan'ın da dikkatini çekmişti. Aklında pek çok soru vardı. Heyecanla bunları Özgün'e yöneltti:

Hakan: - Özgün ağabey sence astronot olmak için zayıf mı olmak gerek? Çünkü giydikleri kıyafetler çok şişman gösteriyor. Onu da giyersem ben nasıl yürüyeceğimi düşünürüm. Ayrıca tüm astronotlar dünyayı mı kurtarıyor, kahraman mı oluyor, işleri bu mu? Özgün aklına hiç gelmeyen sorular ile karşı karşıya kalmıştı. Akademik başarısının dışında fiziksel özelliklerin de değerlendirilmesinin önemli olabileceğini düşündü. Bir de kahramanlık konusunu yeniden düşünmesi gerektiğine karar verdi. Nilcan konuya dahil oldu ve ekledi: "Astronot olup da işsiz kalmak var, buradan kim astronot çıkmış ki?"

Özgün : - Şimdi sen böyle konuşunca bana da karmaşık geldi, Nasıl bir yol izlemem gerekiyor bilmiyorum. Hemen bir B planı yapayım. Bizim ailede herkes öğretmen nerdeyse. Ne iş yaptıklarını da biliyorum. Öğretmen olurum herhalde. Ya da bilgisayar mühendisi olurum ama babamların bir tanıdığı iş bulamamıştı ya ben de öyle işsiz olursam. Yoksa astronot mu olsam off bilemedim kafam çok karışık, kura çekeyim en iyisi.

Nilcan: - Ben kapağı üniversiteye atayım bana yeter. Ailem şimdiden bana okul dışında pek çok destek aldırıyor. Onlara başarıyı göstermek zorundayım. Aslında onlar bana çalış biz senden başka bir şey istemiyoruz diyorlar, ama ben ilk yıldan üniversiteye şu kapağı bir atayım. Mezuna kalmamalıyım.

Hakan: - Üniversiteye tencere kapağı mı atılıyor? Hepsi Hakan'ın sözüne güldü.

Gönül açıklama yaptı: -Hayır kardeşim, önce bir üniversiteye gideyim, bölüm önemli değil, gerisi gelir demek bu. Hakan'ın iyice kafası karışmıştı merakla dinlemeye devam ediyordu.

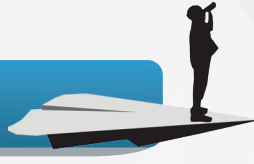
Hatice: - Bana sanki İstanbul'a giden herkes çok kolay iş buluyor gibi geliyor, o yüzden İstanbul'da okuyacağım. Hangi mesleği yapmak istediğimi bilmiyorum. Ama bankacı olan bir tanıdığımız var. Onu çok severim, çok da havalıdır. O bankacı olduğuna göre iyi bir şeydir. Ben de olurum. Önce İstanbul'a gideyim gerisi olur bence. Ders çalışma, plan yapma gibi şeyler de şimdilik önemli değil daha çok zaman var, son iki ay şöyle üstünden baksam yeter, yaparım. Kazanır, İstanbul'a gider bolca eğlenirim.

Burak: - Bizim ailede çok avukat var. Amcamların hukuk bürosu var; avukat ol, gel, çalış, dedi. Fakat ezber yapmayı pek beceremem bir de insanlarla konuşurken çok rahat değilim. Aslında elektronik de ilgimi çekiyor ama babam elektronik mühendisliğinde iş bulman zor dedi. Çok sevmesem de hukuk seçerek amcamların yanında çok kolay iş bulabilirim.

Hakan korkuyla: - Ama ben sevmediğim bir oyuncakla bile oynamam ! dedi.
Gönül: - Bir ara pilot olmak istiyordum çünkü üniformalar hoşuma gidiyor. Üniforma insanı ciddi, önemli bir iş yapar gibi gösteriyor ama bir keresinde uçağa binmek için sırada beklerken bir hostes hızlıca yürüyüp bana çarptı ve özür bile dilemedi. Böyle hostes ile çalışmam dedim kendi kendime ve o yüzden pilotluktan vazgeçtim. Bu aralar aşçılık çok popüler ben de herhalde aşçılığı seçeceğim. Ne de olsa aşçılar da üniforma giyiyor. Ama sadece kek yapmayı seviyorum diğer işler; yağlar, kokular bana zor ve ağır iş gibi geliyor. Neyse onları da aşçı olduğumda düşünürüm, dedi.
Hakan: - Babamız, mali müşavir ve üniforma giymiyor o zaman babam önemli bir iş yapmıyorsa hep evde kalsın işe gitmesin.

Gönül: - Bu işler senin bildiğin gibi değil sen anlamazsın, dedi ve arkadaşları ile konuşmaya devam ederken annesi ve babası eve geldi.

Hakan hemen onlara koştı : - Bence ablamların benden daha çok yardıma ihtiyacı var. Kapağı olmayan bir üniversiteye kapak yapacaklar, ablam yemek kokusu sevmiyor ama üniforma sevdiği için aşçı olacak. Burak bilgisayar seviyor ama kolay olsun diye amcasının yanında çalışacak. Hatice İstanbul'da eğlenceli yere gidip mutlu olacak. Özgün'ün kafası çok karışık o yüzden her şeye uzaydan bakacak. Ben de dayım gibi mühendis olacağım çünkü makineleri merak ediyorum. Burada işler çok karışık anne ben oynamaya çıkabilir miyim ? dedi ve koşarak dışarı çıktı.

Ek 2. Ön Yargıları Bulma Formu

“Sevgili öğrenciler, aşağıdaki soruları hikâyemize göre yanıtlayın. Aşağıdaki tabloyu kullanarak yanıtlarınızı işaretleyin.”

KİM/KİMLER HANGİ BİLİŞSEL KARAR HATALARINI YAPIYOR?

SORULAR	GÖNÜL	ÖZGÜN	NILCAN	HATİCE	BURAK
1. Aşırı güven yanılgısı Kendi yeteneklerini ve bilgisinin sınırlarını anlayamayan, bilmediklerini bilmeme					
2. Kolay ulaşılabilirlik etkisi Kolay fark edilebilir olanı dikkate alma					
3. Tipik örnek etkisi Basit bir yolla iyi bildiği aşına olduğu belli bir örneği ölçüt alma					
4. Kısa vadeli karar etkisi Kişisel özelliklerini dikkate almadan o andaki duygusal ihtiyacını ve mevcut durumu dikkate alma					
5. Dar çerçeve etkisi Sadece belli bir çerçeveden bakarak, araştırımadan kararlarını yetersiz bilgiyle alma					
6. Halo etkisi Dikkatini çeken sadece belli bir özelliğe takılıp diğerlerini dikkate almama					

7. Örnek olaydaki öğrencileri farklı kararlara iten faktörler neler olabilir?

.....

.....

.....

Ek 3. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

MOTİVASYON KAYNAKLARIM

.....

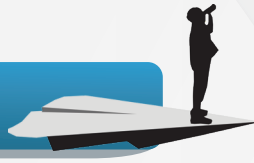
.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlik No: 2

Etkinlik Adı: Kendi Yolum

Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

- 10.** Mesleklerin toplum yaşamındaki önemini fark eder.
- 11.** Çevresindeki iş ve meslek seçeneklerini kariyer yönelimi bağlamında değerlendirir.
- 12.** Kariyer kararı sürecinde çevresindeki imkânları değerlendirir.
- 13.** Sosyal çevrenin beklentilerinin olası kariyer kararına etkisini fark eder.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Siyah ve kırmızı kurşun kalem (her öğrenci için)
Akıllı tahta veya projeksiyon
Ses sistemi ve bilgisayar
Ek 1. Mimar Karan'ın Hikâyesi
Ek 2. Fırsatlar/Zorluklar Şablonu Formu
Ek 3. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Ek 1. Mimar Karan'ın Hikâyesi

Mimar Karan'ın proje çizimleri yaparken her çizime birkaç hayvan figürü yerleştirmekte, hayvanların barınakları, beslenme ve su kabı dahil hayvanların ihtiyacı olan her şeyi eklemekte olduğunu fark eden arkadaşı Elvin merak eder ve sorar:

- Karan sana bir soru sorabilir miyim?

Karan Elvin'e bakar ve onun gözlerindeki merakı görür.

- Tabi ki sorabilirsin

Elvin

- Senin proje çizimlerinde mutlaka hayvanları ve hayvanların ihtiyaç duyabileceği her şeyi eklediğini görüyorum,

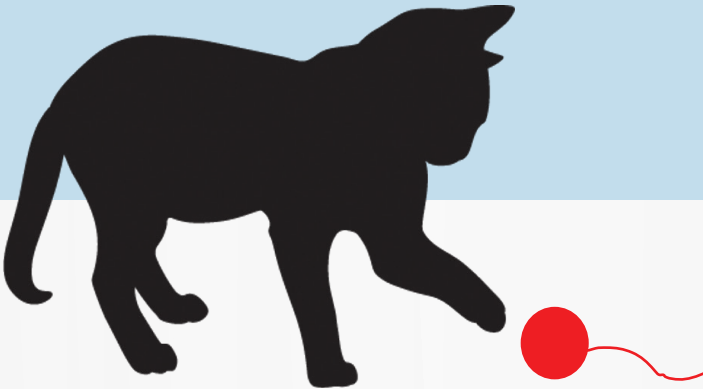
Önce hassasiyet diye düşündüm. Hayvan anatomisini anlatan dergiler okuduğumu fark ettiğimde ve geçen günde sokakta bulduğum yaralı kedi için veteriner arkadaşını arayarak kediye ilk yardım yaptığını, yaparken çok dikkatli ve şefkatli olduğunu gördüğümde bu durumun sadece hassasiyet olmadığını anladım.

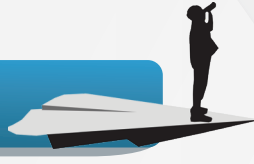
Üstüne bir de sosyal medyadaki hayvanlara yardım etme ve onları sağlıklı yetiştirmeye ilgili paylaşımlarını görünce kendi kendime dedim ki ...

Mimar Karan araya girer:

- Tamam Elvin yarama tuz basma der. gülümseyerek birazda hüzünlenererek,

- Geçmişimde hep keşke dediğim bir ana göturdün beni. Keşke diyorum hep içimdeki hayvanlara karşı olan yoğun sevgimin, onlara karşı özel ilgimin, onlara yardım ederken duyduğum hissin sebebinin aslında içimdeki ilgi ve yetenekten kaynaklandığını fark etseydim. Keşke araştırıyaydım, söylenenlerle değil de ilgilerimin bir yetenekle beslendiğinin farkına varsaydım der. Daha sonra derin bir nefes alır pencereden dışarı bakar dalar uzaklara...

Ek 2. Fırsatlar/Zorluklar Şablonu

Adınız:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hedeflediğiniz
Mesleğiniz:

.....

.....

Ek 3. Değerlendirme Formu

Kariyer karar sürecinizde dikkat etmeniz gereken en önemli üç unsuru yazınız.

1.

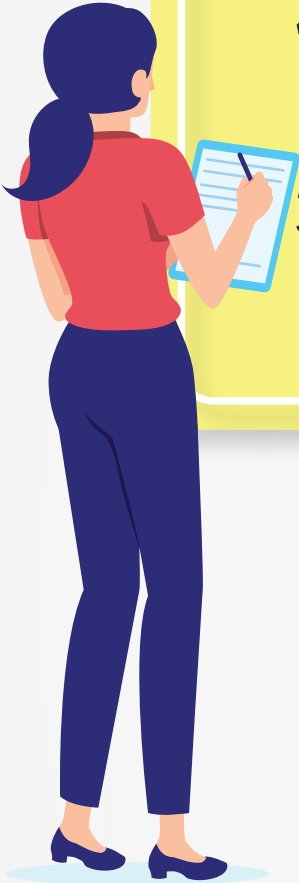
.....
.....

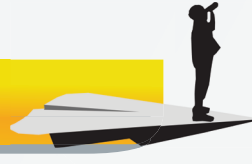
2.

.....
.....

3.

.....
.....

4. OTURUM

Etkinlik No: 1

Etkinlik Adı: Köşe Bucak Meslekler

Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

- 14. Meslekler hakkında bilinmesi gerekenleri fark eder.
- 15. Meslek seçeneklerini dijital platformlarda araştırır.
- 16. Kariyer yönelimiyle mesleki fırsatları bütünleştirir.
- 17. Alacağı eğitim kararı ile ilgili kariyer planlamasını değerlendirir.

Süre: 40 Dakika

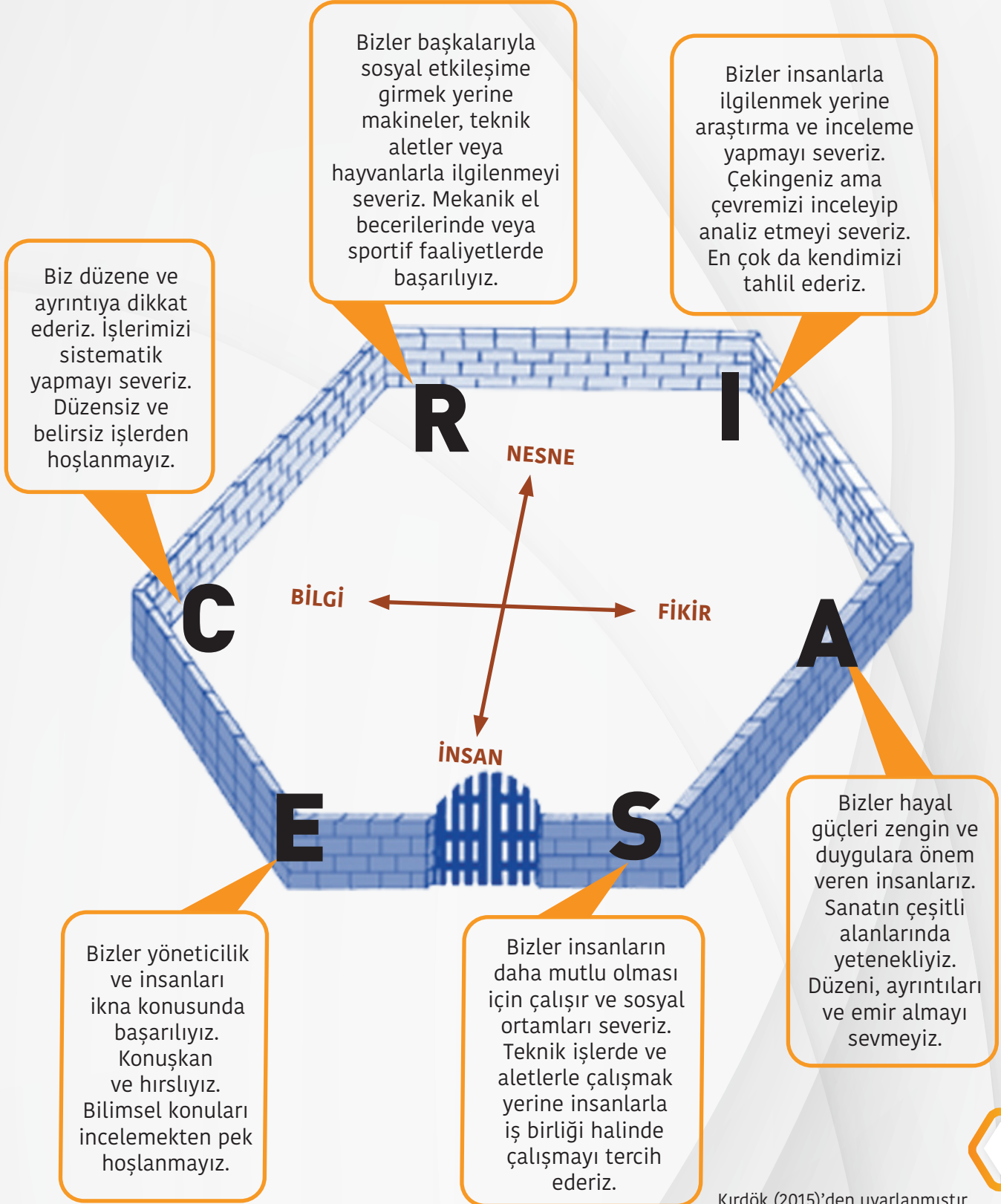
Araç-Gereçler: Bilgisayar, internet,
Akıllı tahta veya projeksiyon
Ek 1. Altıgen Bahçe Bilgi Notu
Ek 2. Holland Mesleki Kişilik Tipi Bilgi Notu
Ek 3. Holland'ın Altıgeni Bilgi Notu
Ek 4. Meslek Bilgilerim Formu
Ek 5. Yaşam Çizgisi Formu
Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar Formu
Ek 7. Web Siteleri Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu

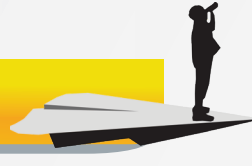
Ek 1. Altıgen Bahçe Bilgi Notu

Harflerinizi Yazın

1: 2: 3:

Kırdök (2015)'den uyarlanmıştır.

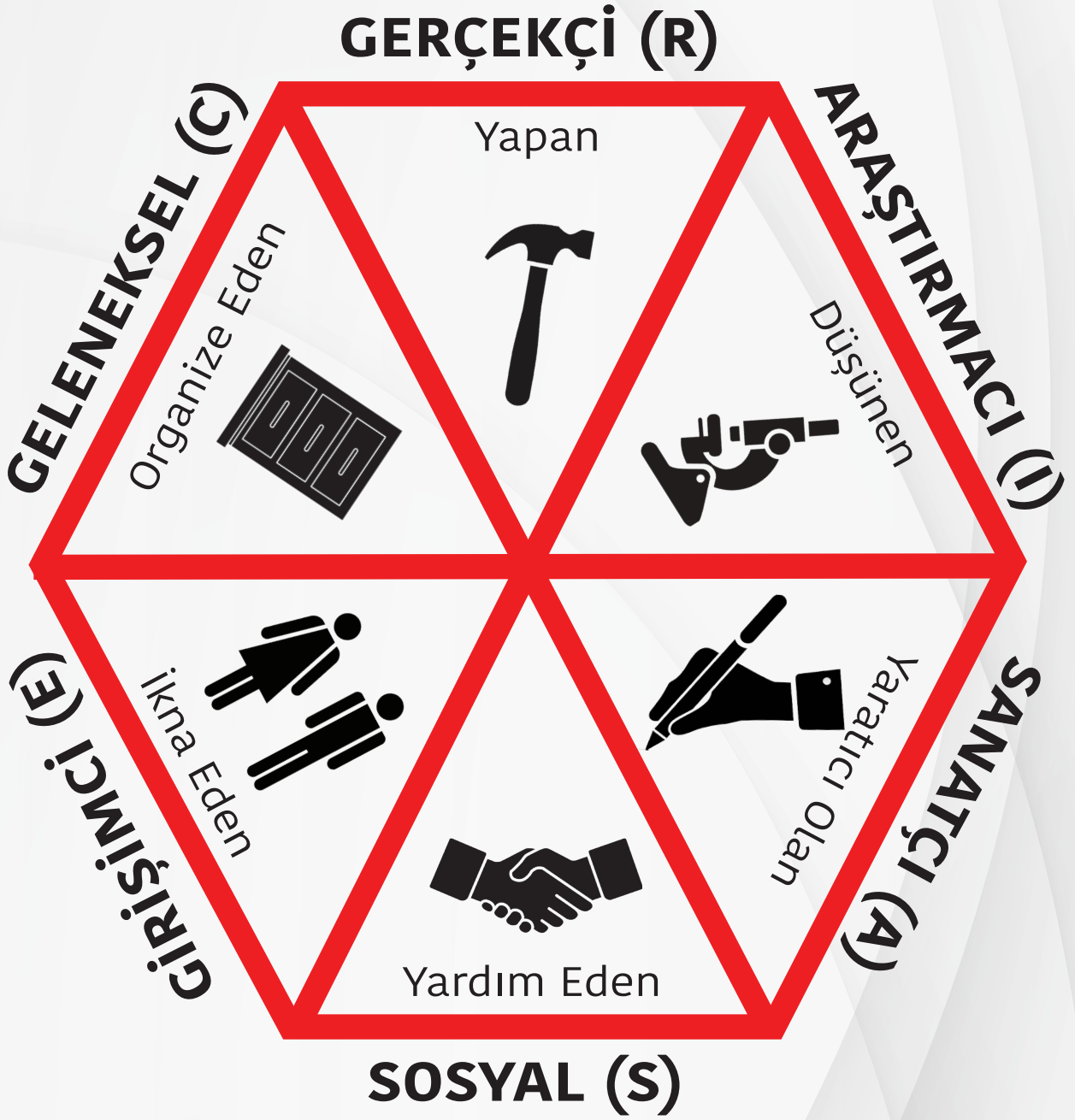

Ek 2. Holland Mesleki Kişilik Tipi Bilgi Notu

1. TANIMLAMA	2. ÖZELLİKLER	3. ANAHTAR SÖZCÜKLER	4. İŞ ORTAMI
Pratik becerilere sahiptir ve insanlar yerine makineler ya da araçlarla çalışmayı tercih eder.	Bizler başkalarıyla sosyal etkileşime girmek yerine makineler, teknik aletler veya hayvanlarla ilgilenmeyi severiz. Mekanik el becerilerinde veya sportif faaliyetlerde başarılıyız.	Mekanik işler ve Açık alan Elle iş yapılan ortamlar, fiziksel, makineleri kullanan atletik insanlar, araçlar, onarım gerektiren somut problemleri çözmek için ortak hareket etme duygusu, inşaat, nakliye, bitkiler ve hayvanlar.	“R” Gerçekçi (Realistic)
Analitik ve ayrıntıcıdır. Fikirlerle çalışmayı tercih eder. Problem çözmekten ve araştırma yapmaktan keyif alır.	Bizler insanlarla ilgilenmek yerine araştırma ve inceleme yapmayı severiz. Çekingeniz ama çevremizi inceleyip analiz etmeyi severiz en çok da kendimizi tahlil ederiz.	Bilimsel ve Analitik Meraklı ve ilginç ortamlar, mantığını kullanan insanlar, matematik, problem çözmek için araştırma yöntemleri, araştırma içeren problemler, araştırma, inceleme, gözlem ve değerlendirme.	“I” Araştırmacı (Investiga-tive)
Sanatsal ya da yaratıcı yeteneğe sahiptir. Problem çözmek için hayal gücünü ve sezgilerini kullanır.	Bizler hayal güçleri zengin ve duygulara önem veren insanlarız. Sanatın çeşitli alanlarında yetenekliyiz. Düzeni, ayrıntıları ve emir almayı sevmeyiz.	Yaratıcılık ve Estetik Anlamlı ve yaratıcı ortamlar, sanatı kullanan insanlar, tiyatro, müzik, problem çözümünde özgünlük, yaratıcılık içeren sanatsal problemler, icat ve yazı.	“A” Sanatçı (Artistic)
Üst düzey sosyal becerilere sahiptir. Arkadaş canlısıdır. İnsanlarla iletişim içine girmekten ve takım halinde çalışmaktan keyif alır.	Bizler insanların daha mutlu olması için çalışır ve sosyal ortamları severiz. Teknik işlerde ve aletlerle çalışmak yerine insanlarla iş birliği hâlinde çalışmayı tercih ederiz.	Yardımseverlik ve Eğitim Yardım edilen ve sosyal olunan ortamlar, diyalogu kullanan insanlar, eğitim, anlaşma, takım çalışması, bakıcılık, destek, topluluk, hizmet ve ilişkiler.	“S” Sosyal (Social)
Liderlik, pazarlık etme ve konuşma becerilerine sahiptir. Bir amacı gerçekleştirmek için insanları yönlendirmekten hoşlanır.	Bizler yöneticilik ve insanları ikna konusunda başarılıyız. Konuşkan ve hırslıyız. Bilimsel konuları incelemekten pek hoşlanmayız.	Yönetimsel ve Politik İkna edici ve güçlü ortamlar, liderliği kullanan insanlar, strateji, etki, işi/ticareti çözmek için ince zekâ, yasal, ekonomik kazancı içeren devlet sorunları, görüş, risk ve rekabet.	“E” Girişimci (Enterpri-sing)
Sistematik ve pratik çalışanlardır. Planları takip etme ve ayrıntılara dikkat etme konusunda başarılıdırlar.	Biz düzene ve ayrıntıya dikkat ederiz. İşlerimizi sistematik yapmayı severiz. Düzensiz ve belirsiz işlerden hoşlanmayız.	Ofis ve Resmi elbise/ üniforma Kurallı ve düzenli ortamlar, dürüstlük, detay, kesinlik, yazışma ve prosedür problemleri çözmede dikkatli olma, kayıt tutma, zamanlama ve veri kaydı.	“C” Geleneksel (Conventi-onal)

Ek 3. Holland'ın Altıgeni Bilgi Notu

Ek 4. Meslek Bilgilerim Formu

1. MESLEK ADINI YAZINIZ

SORULAR

*Eğitim süresi ve okutulan belli başlı dersler nelerdir?

*Kişide olması gereken nitelikler neler olabilir?

*Mezun olunca kazanılacak unvan ve yaptıkları işler nelerdir?

*Çalışma ortamı, çalışma koşulları nelerdir?

* Mesleğin getirdiği sosyal ve ekonomik kazançlar neler olabilir?

*Mesleki ilerlemeleri imkânları nelerdir?

*Eğitim süresi ve okutulan belli başlı dersler nelerdir?

CEVAPLAR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. MESLEK ADINI YAZINIZ

SORULAR

*Eğitim süresi ve okutulan belli başlı dersler nelerdir?

*Kişide olması gereken nitelikler neler olabilir?

*Mezun olunca kazanılacak unvan ve yaptıkları işler nelerdir?

*Çalışma ortamı, çalışma koşulları nelerdir?

* Mesleğin getirdiği sosyal ve ekonomik kazançlar neler olabilir?

*Mesleki ilerlemeleri imkânları nelerdir?

*Eğitim süresi ve okutulan belli başlı dersler nelerdir?

CEVAPLAR

.....

.....

.....

.....

.....

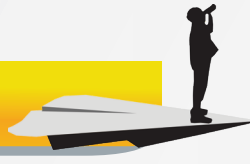
.....

.....

.....

.....

.....

Ek 5. Yaşam Çizgisi Formu

Yaşam Çizgisi

Doğum

a: 18 yaş

a: Liseden mezun oldum

b: c: d: e:

f: g: h: i: i:

Savickas'tan (1991) uyarlanmıştır.

Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

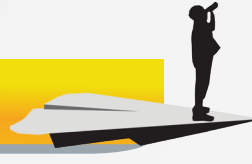
Mesleğimi Seçerken Göz
Önünde Bulunduracağım
En Önemli Özelliğim

.....

.....

.....

.....

Ek 7. Web Siteleri Tanıtım Bilgileri Bilgi Notu

O*Net Online

Web sitesine erişim linki

<https://www.onetonline.org/find/descriptor/browse/Interests>

O*NET OnLine

Occupation Quick Search:

Help Find Occupations Advanced Search Crosswalks Share O*NET Sites

Browse by O*NET Data

O*NET Data descriptors are categories of occupational information collected and available for O*NET-SOC occupations. Each descriptor contains more specific elements with data ratings.

Interests Go

Interests

Preferences for work environments and outcomes. Want to discover your interests? Take the [O*NET Interest Profiler](#) at My Next Move.

Realistic — Realistic occupations frequently involve work activities that include practical, hands-on problems and solutions. They often deal with plants, animals, and real-world materials like wood, tools, and machinery. Many of the occupations require working outside, and do not involve a lot of paperwork or working closely with others.

Investigative — Investigative occupations frequently involve working with ideas, and require an extensive amount of thinking. These occupations can involve searching for facts and figuring out problems mentally.

Artistic — Artistic occupations frequently involve working with forms, designs and patterns. They often require self-expression and the work can be done without following a clear set of rules.

Social — Social occupations frequently involve working with, communicating with, and teaching people. These occupations often involve helping or providing service to others.

Enterprising — Enterprising occupations frequently involve starting up and carrying out projects. These occupations can involve leading people and making many decisions. Sometimes they require risk taking and often deal with business.

Conventional — Conventional occupations frequently involve following set procedures and routines. These occupations can include working with data and details more than with ideas. Usually there is a clear line of authority to follow.

Help Find Occupations Advanced Search Crosswalks O*NET Sites

Was this page helpful? ☐ Yes ☐ No
Job Seeker Help • Contact Us

Share: [Facebook](#) [Twitter](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Email](#)
Link to Us • Cite this Page
License

Follow us: [Facebook](#) [Twitter](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Email](#)
About this Site • Privacy • Disclaimer
Site updated October 26, 2021

- 1) Linke tıklayın.
- 2) Açılan sayfada birinci sıraya yazdığınız ilginin harf koduyla başlayan kelimeye tıklayın. Örneğin Girişimci-E için Enterprising'e tıklayın.
- 3) Çıkan meslekler sizin birinci ilginize göre sıralanmaktadır. İlk ve ikinci ilginizin birleşiminden oluşan bir meslek istiyorsanız, onun için açılan sayfada ikinci ilgi kısmına ikinci sıradaki ilginizin harf koduyla başlayan ilgiyi işaretlemelisiniz.
- 4) Sayfadaki 'Job Zone' size mesleğin gerektirdiği eğitim seviyesini göstermektedir. 1 az, 5 çok olacak şekilde mesleklerin eğitim dereceleri değişmektedir.
- 5) Önümüzdeki birkaç yılda ihtiyacı fazla olacak meslekler geleceği parlak "bright outlook" olarak gösterilmektedir.

- 6) Doğa dostu olan meslekler ise yeşil bir yaprakla gösterilmektedir.
- 7) Sayfada açılan meslekler hakkında detaylı bilgi almak için üzerlerine tıklamanız gerekmektedir.
- 8) İngilizce konusunda problem yaşamanız durumunda meslekler hakkında detaylı bilgi almak için Google Çeviri gibi çevrim içi çeviri programları kullanabilirsiniz.
- 9) Çoğu meslek benzerlik gösterse de bazı meslekler kültürel ve ekonomik nedenlerden dolayı ülkemizde şu an için mevcut olmayabilir. Ancak bu meslekler size ilgilerinize göre ileride yapılabilmesi olası meslekler hakkında da bilgiler vermiş olur.

İŞKUR Türk Meslekler Sözlüğü

Web sitesine erişim linki

<https://esube.iskur.gov.tr/Meslek/meslek.aspx>

The screenshot shows the İŞKUR (Türkiye İş Kurumu) website's 'Meslekler Sözlüğü' (Occupational Dictionary) page. The header includes the İŞKUR logo and navigation links for 'İş Arayan Girişi' (Job Seeker Login) and 'İşveren Girişi' (Employer Login). Below the header, there are buttons for 'Ara' (Search) and 'Temizle' (Clear). The main section is titled 'Meslek Bilgileri' (Occupational Information) and contains a search form with the following fields:

- Bir Harf Seçiniz (Select one letter): A dropdown menu.
- Meslek Kodu (Occupational Code): A text input field.
- Meslek Adı (Occupational Name): A text input field.
- Meslek Ana Grubu (Occupational Main Group): A dropdown menu.
- Meslek Alt Ana Grubu (Occupational Sub Main Group): A dropdown menu.
- Meslek Grubu (Occupational Group): A dropdown menu.
- Meslek Birim Grubu (Occupational Unit Group): A dropdown menu.
- Gereken Minimum Eğitim Düzeyi (Required Minimum Education Level): A dropdown menu.

At the top of the search form, there is a button that says 'Tüm meslek listesini görmek için tıklayınız.' (Click here to see the full list of occupations.).

- 1) Linke tıklayın. Açılan sayfada “Meslek Adı” kısmına ilgilendiğiniz mesleği yazın ve “Ara” butonuna basın.
- 2) Açılan sayfada aradığınız meslekler sıralanacaktır.
- 3) Çıkan mesleklerin meslek kodu üzerine tıkladığınızda meslekler hakkında detaylı bilgileri görebilirsiniz.

Etkinlik No: 2

Etkinlik Adı: Etkiliyim

Yeterlik: Karar Verme Yetkinliği

Kazanımlar:

- 18.** Akademik başarının kariyer yönelimine olan etkisini değerlendirir.
- 19.** Ders/alan/dal seçmenin kariyer sürecine etkisini fark eder.
- 20.** Vereceği kararın olumlu/ olumsuz sonuçlarını değerlendirir.
- 21.** Kariyer planlama sürecinde kararlarının sorumluluğunu alır.

Süre: 40 Dakika

Araç-Gereçler: Öğrenci sayısı kadar kurşun kalem
Kürdan/kibrit çöpü/sayma çubuğu(her iki kişi için 10 adet)
1 adet karton bardak

Ek 1. Etkiliyim Formu (A3 Boyutunda)

Ek 2. Örnek olaylar listesi

Ek 3. Ders/alan listesi

Ek 4. Etki büyüklüğü ve alanı formu

Ek 5. Kararımın sonuçları formu

Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar formu

Ek 1. Etkiliyim Formu

Örnek olayın sonuçları

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ek 2. Örnek Olaylar Listesi

Örnek Olay 1

Elif bu yıl Liselere Geçiş Sınavına girecektir. Arkadaşlarının kendisini dışlayacağı endişesiyle sınava hazırlanmak yerine arkadaşlarıyla sürekli pikniğe, kafeye, sinemaya, gezmeye gitmeyi tercih eder. Sınav sonuçları açıklandığında beklediğinden daha düşük puan alır ve olumsuz bir durumla karşılaşır.

Örnek Olay 2

9. sınıfa başlayan Oğuz liselere geçiş sınavına hazırlandığı dönemde okul psikolojik danışmanı tarafından sunulan verimli ders çalışma seminerine katılmıştır. Bu seminerden çok etkilenen Oğuz planladığı mesleğe ulaşmak için verimli çalışma konusunda bir karar alır. Bu doğrultuda hedeflerine ulaşmak için günlük haftalık aylık bir program hazırlar. Bu durum derslerdeki notlarına da olumlu yansır.

Örnek Olay 3

Bünyamin 7. sınıf öğrencisidir. Basketbol oynamayı çok sevmektedir. Beden eğitimi öğretmenin teşvikiyle okul basketbol takımına girer. Spor lisesine girmeye hak kazandıktan sonra da basketbol genç millî takımına girmeyi başarır. Üniversite sınavı yaklaştığında da bu yeteneğiyle ilgili mesleki seçimler yapmayı planlar.

Ek 3. Ders Ve Alanlar Listesi

Türk Dili ve Edebiyatı	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Felsefe	Tarih	Matematik
Kimya	Teknoloji ve Tasarım	Yabancı Dil
Fizik	Coğrafya	Biyoloji
Görsel Sanatlar	Müzik	Bilişim Teknolojileri
Beden Eğitimi ve Spor	Proje hazırlama	Yazılım ve kodlama
Yaratıcı yazarlık	Havacılık ve uzay	Dijital tasarım

Ek 4. Etki Büyüklüğü Ve Alanı Formu

Etki büyüklüğü sırası	Ders/Alan
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Türk Dili ve Edebiyatı (.....)	T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük (.....)	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (.....)
Felsefe (.....)	Tarih (.....)	Matematik (.....)
Kimya (.....)	Teknoloji ve Tasarım (.....)	Yabancı Dil (.....)
Fizik (.....)	Coğrafya (.....)	Biyoloji (.....)
Görsel Sanatlar (.....)	Müzik (.....)	Bilişim Teknolojileri (.....)
Beden Eğitimi ve Spor (.....)	Proje Hazırlama (.....)	Yazılım ve Kodlama (.....)
Yaratıcı Yazarlık (.....)	Havacılık ve Uzay (.....)	Dijital Tasarım (.....)

Ek 5. Kararımın Sonuçları

Ek 6. Etkinlikten Yansıyanlar Formu

Geleceğe ilişkin en önemli üç sorumluluğum

1

.....

.....

2

.....

.....

3

.....

.....

KAYNAKÇA

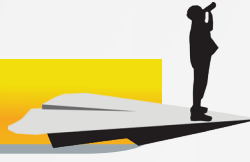
Altınay, D. (2019). Psikodrama 400 Isınma Oyunu ve Yardımcı Teknikler. İstanbul: Epsilon Yayınevi.

Bacanlı, F. (2018). Özellik-faktör uyumlu kuramlar. İçinde B. Yeşilyaprak (Ed.). Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı kuramdan uygulamaya (9. baskı, ss. 89-133). Ankara: Pegem Akademi.

Korkmaz, O. (2021). Kariyer yapılandırma kuramına göre geliştirilen kariyer müdahalesinin etkililiğinin incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.

Savickas, M. L. (1991). Improving career time perspective. İçinde D. Brown ve L. Brooks (Ed.). Techniques of career counseling (ss. 236-249). Boston: Allyn and Bac.

Savickas, M. L. ve Hartung, P. J. (2012). My career story. www.vocopher.com adresinden erişilmiştir.

NOTLAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOTLAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

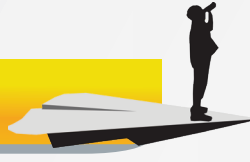
.....

.....

.....

.....

.....

NOTLAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....